

Ruggensteun in tijden van crisis

Stichting faciliteert sportinitiatieven

Stichting Waarborgfonds Sport doet precies waar zijn naam voor staat: een waarborg vormen voor sport. In een tijd van crisis waarin banken een waarborg eisen, maar gemeenten niet altijd meer staan te springen om volledig voor een sportvereniging in te staan, komt deze stichting als geroepen.

Auteur: Karlijn Raats

Stichting Waarborgfonds Sport (SWS) ontstond in 1980 omdat aan het licht kwam dat gemeenten vanaf die tijd steeds minder vaak voor honderd procent borg wilden staan voor sportverenigingen die, naast verkregen subsidie, eigen geld, sponsorgeld en andere inkomsten, een bancaire lening nodig hadden voor een investering in hun accommodatie. Dat kunnen investeringen voor wat betreft velden zijn, maar ook voor gebouwen, kleedkamers, clubhuizen, sporthallen en noem maar op.

Stijging aantal borgstellingen

De afgelopen jaren woedt hevig de discussie over wat de taken van de overheid zijn, maar eind jaren zeventig begonnen gemeenten zich dus al terug te trekken als volledige waarborger. Intertijd werd dat probleem nog vaak opgelost doordat veel banken nog lokaal werkten en er specifieke regelingen met zo'n bank getroffen

konden worden. Tegenwoordig werken vrijwel alle banken landelijk en - zeker na de bancaire crisis - met de vuistregel 'geen borgstelling, geen lening'. Dat plaatst verenigingen in een heikele positie. SWS biedt voor hen uitkomst. De stichting heeft het aantal aanvragen voor een borgstelling de afgelopen jaren gestaag zien stijgen. Na de oprichting van de stichting werden aanvankelijk jaarlijks minder dan tien borgstellingen afgegeven. Inmiddels is dat aantal gestegen tot gemiddeld negentig per jaar. De stijging komt door de groei van de behoefte aan financieringen van sportverenigingen, maar ook doordat gemeentes minder vaak borg willen staan.

Oprichting

Oprichters van SWS waren De Lotto/Stichting de Nationale Sporttotalisator (de opbrengsten van De Lotto komen van oudsher ten goede

aan diverse goede doelen, waaronder veel sportinitiatieven), NOC*NSF en ministerie van VWS. Borgstelling wordt verstrekt op voorwaarde dat de vereniging lid is van een bij NOC*NSF aangesloten sportbond. De Lotto startte met een donatie van tien miljoen gulden, en NOC*NSF en het ministerie van VWS volgden met donaties. Inmiddels zit er negen miljoen euro aan vrij vermogen in kas. Van de rente daarop kan de SWS-organisatie draaien. Er zijn zes werknemers, inclusief de directeur. De werknemers werken regionaal en hebben allemaal een rayon onder hun hoede.

Dick Zeegers, senior adviseur van SWS, legt uit: "Gezien onze scherpe controles op verenigingen en daardoor het lage risico voor de bank, mogen we van de bank zesmaal het vrije vermogen dat we in kas hebben borg staan voor sportverenigingen in Nederland, dus voor

honoreren, zodat we 'aan de achterkant' bijna nooit gaten hoeven te dichten. Als een plan in onze ogen financieel niet haalbaar is, geven we geen borgstelling af. Ook toetsen we na het afgeven van de borgstelling de jaarstukken van alle lopende projecten."

Een bestuur dat initiatief toont door een investering op te zetten, is per saldo al een bestuur dat daadkracht toont

Probleemgevallen

Als het niet goed gaat met de financiën, kijkt SWS samen met de club en de gemeente naar wat er precies misgaat bij de vereniging. Dat doen ze door de situatie van de desbetreffende vereniging te vergelijken met die van andere verenigingen. Wordt een vereniging een probleemgeval doordat ze de lening niet meer kan terugbetalen, dan stelt SWS met de vereniging een plan op om de zaak weer op de rit te krijgen. "Maar er gaat niet vaak iets mis", zegt Zeegers. "Een bestuur dat initiatief toont door een investering op te zetten, is per saldo al een bestuur dat daadkracht toont."

Naast het afgeven van borgstellingen geeft SWS ook advies. "Voor bestuurders van een vereniging is nieuwbouw of verbouw van hun accommodatie beslist geen alledaagse bezigheid. We begeleiden hen met inventarisaties, haalbaarheidsstudies en adviezen, zodat er een sportaccommodatie komt te staan waarvan de financiële basis betrouwbaar en gezond is. Ook geven we advies over hoe ze erfpachtrecht kunnen bedingen bij de gemeente, om te waarborgen dat de vereniging voor een langere periode, bijvoorbeeld tien tot vijftien jaar, de grond mag pachten van de gemeente in plaats van ieder jaar opnieuw een huurcontract te ondertekenen. Want als de gemeente na een paar jaar ineens besluit over te gaan op nieuwbouw of een bedrijventerrein op die locatie, vindt SWS de investering die gedaan is zonde."

Crisis

SWS heeft vanaf haar oprichting ruim vijftienhonderd sportprojecten gerealiseerd en meer dan twaalfhonderd verenigingen, sportbonden en andere sportorganisaties geholpen met financieel maatwerk. Bijna

vijfhonderd miljoen euro aan investeringen zijn gedaan en voor ruim zestien miljoen euro aan besparingen op rentelasten zijn bereikt doordat de rente minder hoog is wanneer een partij borg staat, dan wanneer dat niet het geval is.

Of er procentueel vaker leningen worden aangegaan doordat gemeenten minder subsidie verstrekken aan sportverenigingen, is door SWS nooit onderzocht. Verenigingen komen op te veel verschillende manieren aan hun geld. Naast subsidie van de gemeente, provincie of andere fondsen heeft een vereniging ook eigen geld, investeert ze bedragen die ze aan btw heeft teruggevorderd, beschikt ze over vermogen door obligatieleningen die ze onder leden hebben uitgeschreven, heeft het loterij-inkomsten en kan ze soms rekenen op subsidie van lokale bedrijven of stichtingen. Zeegers: "De crisis is in het werk van de stichting alleen te zien aan het feit dat banken hun geld minder makkelijk uitlenen en borgstelling eisen voordat ze overgaan tot het verstrekken van een lening. Dat heeft te maken met de bancaire crisis en dus niet met de bezuinigingen waar gemeenten de laatste jaren toe zijn overgegaan."

Toekomst

SWS kan ten onder gaan aan haar eigen succes. "We hebben berekend dat we in 2013 vastlopen. Dan kunnen we bij het huidige vermogen door het gegroeide aantal aanvragen nog maar ongeveer vijftig borgstellingen per jaar afgeven. We zijn nu al druk bezig om partijen, met name andere fondsen, te vragen om geld te doneren. De Olympische Spelen in 2028 kunnen bij deze partijen wellicht zorgen voor extra sportambities!"

54 miljoen euro in totaal." SWS staat borg voor vijftig procent van de financiering tot een bepaald maximumbedrag. De stichting kan niet borg staan voor de volle honderd procent door het 'bepaalde' bedrag dat zij in kas heeft. Samen met vijftig procent gemeentegarantie is de dekking voor de bank volledig.

Strikte honoreringsvoorwaarde

In de totale historie is SWS nog niet vaak aangesproken door de bank. Dat komt door de strenge voorwaarden die SWS stelt aan een vereniging die om hulp vraagt.

De sportvereniging moet voor de honorering van een aanvraag aan SWS een plan laten zien waarin ze beschrijft hoe ze de lening wil gaan aflossen in een vastgestelde periode van jaren. SWS toetst dat plan minutieus.

Zeegers: "Wij stellen 'aan de voorkant' strikte voorwaarden voordat we een aanvraag